

Öğretmen Akademisi Vakfı Ölçme ve Değerlendirme Raporu

2015

Öğretmen Akademisi Vakfı

Tel 0 212 514 90 40 - 44

Faks 0 212 514 90 49

Büyük Postane Cad. No: 19 Kat: 4

34420 Bahçekapı

Eminönü - İstanbul

www.orav.org.tr

info@orav.org.tr

İçindekiler Tablosu

Sunuş _____	1
Yönetici Özeti _____	2
“Öğrenen Lider Öğretmen” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları _____	4
“Lise Öğrenen Lider Öğretmen” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları _____	21
“Çözüm Odaklı İletişim” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları _____	25
“Yaratıcı Çocuk Yaratıcı Beyin” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları _____	29
“Öğretmenin Kimyası” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları _____	33
İletişim Bilgileri _____	38
Kurum Bilgileri _____	38

*Bir Sivil Toplum
kuruluşu olarak
Öğretmen
Akademisi Vakfı
kurulduğu yıldan
itibaren uygulanan
eğitimlerin
katılımcıların
(öğretmenlerin)
mesleki ve kişisel
yaşamında nasıl bir
değişim yarattığını
belirlemeye yönelik
çalışmalar
planlanmış ve
yürütmüştür.*

Sunuş

Sivil toplum kuruluşları, çeşitli ölçme değerlendirme çalışmalarıyla yürüttükleri faaliyetlerin hedef kitleleri üzerinde yarattığı değişimi belirlemeye çalışırlar. Ölçme değerlendirme çalışmaları; yürütülen projelerin farklı insanlar / gruplar üzerinde oluşturduğu etkileri / sosyal faydayı belirlemeyenin yanı sıra;

- Yürütülen çalışmaların devamlılığını sağlamak,
- Yapılacak yeni çalışmalara karar vermek,
- Çalışanları ve proje destekçilerini motive etmek,
- Daha fazla insanın çalışmalara ilgi duymasını sağlamak,
- Şeffaflık ve hesap verebilirlik yoluyla paydaşlar, bağışçılar ve yatırımcılarla güven ilişkisi kurulmasını sağlamak,
- Kuruluşun güvenilir bir marka haline gelmesini sağlamak

gibi diğer hedeflere de önemli katkılar sunar.

Bir Sivil Toplum kuruluşu olarak Öğretmen Akademisi Vakfı kurulduğu yıldan itibaren uygulanan eğitimlerin katılımcıların (öğretmenlerin) mesleki ve kişisel yaşamında nasıl bir değişim yarattığını belirlemeye yönelik çalışmalar planlanmış ve yürütmüştür. Elde edilen sonuçlar her yıl faaliyet raporları aracılığıyla ya da ayrı bir ölçme değerlendirme raporu şeklinde basılı ve web sayfasında kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Öğretmen Akademisi Vakfı 2008 yılında “Öğretmenin Sınırı Yok Projesi” ile başladığı eğitim ve projelerini farklı kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirlikleri ile çeşitlendirerek devam etmektedir.

2015 yılı içinde ölçme değerlendirme çalışmaları yürütülen eğitim programları şu şekildedir:

- Öğrenen Lider Öğretmen
- Lise Öğrenen Lider Öğretmen
- Çözüm Odaklı İletişim
- Yaratıcı Çocuk Yaratıcı Beyin
- Öğretmenin Kimyası

Eğitimlerin katılımcı öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimine yönelik katkıları belirlemek amacıyla çeşitli ölçme değerlendirme çalışmaları yürütülmektedir.

Vakfın ilk eğitim programı olan “Öğrenen Lider Öğretmen” programı üzerinde; yapısı, hedefleri, içeriği nedeniyle gün sonu eğitim değerlendirmesinin yanı sıra eğitimin katılımcılar üzerindeki etkisi etkisini belirlemeye yönelik de ölçme değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Eğitimin, öğretmenlerin olumlu sınıf ortamı oluşturmaya yönelik tutum, beceri, algı ve sınıf uygulamalarına ne şekilde yansıdığını belirlemek amacıyla çevrimiçi olarak ön test – son test anketi uygulanmaktadır. Bu raporda paylaşılan etki analizine ilişkin sonuçlar 2011 yılından itibaren uygulamaya katılan 6898 öğretmenden toplanan verileri kapsamaktadır.

Ön test – son test uygulamasından elde edilen bulgular, eğitime katılan öğretmenlerin olumlu sınıf ortamı oluşturmaya yönelik iletişim, sınıf yönetimi ve ölçme değerlendirmeye yönelik tutum, algı, beceri ve sınıf uygulamalarında olumlu yönde istatistiksel olarak anlamlı bir değişim ortaya çıktığını göstermektedir.

Yukarıda belirtilen tüm eğitimler için öğretmenlerin eğitim programını değerlendirilmesi amacıyla “Eğitim Değerlendirme Formları” uygulanmıştır. Eğitimin bittiği gün basılı form olarak uygulanan değerlendirme formları ile katılımcıların “eğitimcilere, eğitimin içeriğine, uygulama biçimine, planlama - organizasyonuna ve eğitimden elde ettikleri kazanımlara” ilişkin düşünceleri

alınmıştır. Eğitim değerlendirme formlarından elde edilen veriler 2015 yılını kapsamaktadır.

Belirtilen eğitimler için eğitim değerlendirme formunun alt boyutlarındaki bazı maddelere ilişkin katılımcıların “Katılıyorum. / Kesinlikle katılıyorum.” kategorilerinde verdikleri yanıtların oranları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

	Öğrenen Lider Öğretmen	Lise Öğrenen Lider Öğretmen	Çözüm Odaklı İletişim	Yaratıcı Çocuk Yaratıcı Beyin*	Öğretmenin Kimyası
Eğitimcinin konu hâkimiyeti	99,9	99,8	99,9	99,9	100
Eğitimcinin grupla olumlu iletişim kurması	99,8	99,7	100	99,8	100
Eğitimin katılımcıların ihtiyaçlarına yönelik konular içermesi	98,1	96,2	97,1	96,7	92,3
Eğitimde katılımcılar arasındaki etkileşim sağlanması	99	98,6	98,7	97,5	97,7
Eğitim materyallerin özenli hazırlanması	98,1	97,4	97,2	97,6	97,3
Eğitimin katılımcıların mesleki gelişimine katkı sağlaması	98,8	95,1	96,7	96,8	96,4
Eğitimin diğer öğretmenlere önerilmesi **	98,1	94,9	96,9		96,8

*Bu eğitim için anket maddeleri “çok iyi, iyi, orta, zayıf ve geliştirilmeli” şeklinde derecelendirilmiştir.

** Bu madde Yaratıcı Çocuk Yaratıcı Beyin eğitimi değerlendirme formunda yer almamaktadır.

Ölçme değerlendirme çalışmalarından elde edilen diğer bulgular raporda sunulmuştur.

“Öğrenen Lider Öğretmen” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları

Öğrenen Lider Öğretmen eğitiminin ana hedefi öğretmenlerin entelektüel, kişisel, mesleki, duygusal ve sosyal gelişimlerine öğrenme ve iletişimi odaklamak ve böylece bilgiyi değil, öğrenmeyi öğreten öğretmenler yetiştirilmesine katkıda bulunmaktır.

İlkokul ve ortaokul öğretmenlerine yönelik hazırlanan iki günlük bu programın ana konu başlıkları; İletişim Becerileri, Sınıf Yönetimi, Ölçme ve Değerlendirmedir.

Eğitimde uygulanmakta olan içerik yaparak yaşayarak öğrenmeye uygun özellikte düzenlenmiştir.

Böylece eğitimin katılımcı öğretmenleri uygulamanın içine alması ve edindikleri bilgi ve deneyimleri sınıf ortamına aktarmaları hedeflenmiştir. Eğitimler sırasında küçük gruplarla yapılan çalışmalarla öğretmenlerin kendilerini daha rahat ifade etmesine, her birinin grup içi etkileşimlerindeki rolünün artmasına fırsat sunulmaktadır.

Öğrenen Lider Öğretmen eğitimi kapsamında gerçekleşen eğitimlerin öğretmenlerin tutum, beceri, algı ve sınıf uygulamaları üzerindeki etkisini araştırmak üzere bir ölçme değerlendirme planı hazırlanmıştır. Bu plan çerçevesinde “Öğretmenlerin Olumlu Sınıf Ortamı Oluşturmaya Yönelik Tutum ve Algıları Ölçeği” isimli ölçme aracı internet tabanlı olarak eğitim öncesi ve sonrasında uygulanmıştır.

Eğitimden hemen sonra basılı olarak uygulanan eğitim değerlendirme formları ile eğitimin içerik, uygulama, planlama - organizasyon ve katılımcı alt boyutlarına yönelik öğretmenlerin görüşleri alınmıştır. Uygulanan ölçme araçlarından elde edilen verilere ilişkin analizler SPSS paket programı aracılığıyla yapılmıştır.

1. Öğrenen Lider Öğretmen Eğitiminin Öğretmenler Üzerindeki Etkisi

Öğrenen Lider Öğretmen eğitiminin öğretmenlerin olumlu sınıf ortamı oluşturmaya yönelik tutum, beceri, algı ve sınıf uygulamalarına etkisini incelemek amacıyla yürütülen ölçme değerlendirme çalışmalarına 6.898 öğretmen katılmıştır. Bu raporda paylaşılan sonuçlar 2011 yılından itibaren toplanan verileri kapsamaktadır.

1.1. Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler

Uygulanan ön test anketinde öğretmenlerin çeşitli özelliklerine dair demografik bilgiler toplanmıştır. Bu bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Öğrenen Lider Öğretmen Eğitimi Ölçme Değerlendirme Çalışmalarına Katılan Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

Cinsiyet	f	Geçerli Yüzde
Kadın	3572	51,8
Erkek	3326	48,2
Toplam	6898	100,0

Branş	f	Geçerli Yüzde
Sınıf Öğretmeni	3410	49,4
Türkçe	454	6,6
Fen ve Teknoloji	365	5,3
Matematik	405	5,9
Sosyal Bilgiler	335	4,9
Teknoloji ve Tasarım	197	2,9
Müzik	61	,9
Resim ve Görsel Sanatlar	114	1,7
Beden Eğitimi	159	2,3
İngilizce	451	6,5
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	196	2,8
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	228	3,3
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri	116	1,7

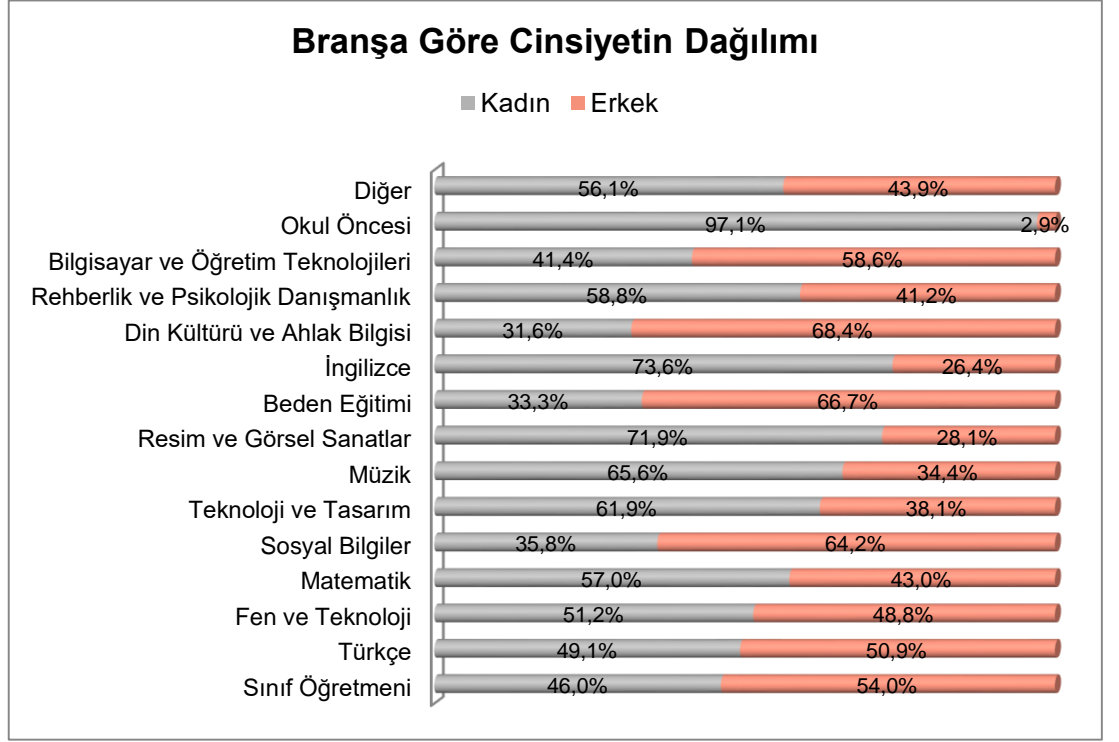
Okul Öncesi	341	4,9
Diğer	66	1,0
Toplam	6898	100,0

Mesleki Hizmet Süresi	f	Geçerli Yüzde
5 yıl ve daha az	1575	22,8
6-10 yıl	1644	23,8
11-15 yıl	1555	22,5
16-20 yıl	956	13,9
21-25 yıl	595	8,6
26 yıl ve üzeri	573	8,3
Toplam	6898	100,0

Eğitim Durumu	f	Geçerli Yüzde
Öğretmen Okulu	30	,4
Ön lisans	530	7,7
Lisans	5937	86,1
Yüksek Lisans	392	5,7
Doktora	9	,1
Toplam	6898	100,0

Örneklem grubundaki öğretmenlerin görev yaptıkları branşlara baktığımızda, grubun % 49,4'ünün sınıf öğretmenlerinden oluştuğu görülmektedir. Müzik öğretmenleri ise grupta % 0,9'luk oranla en az sayıyla yer alan branştır.

Aşağıda Grafik 1'de öğretmenlerin cinsiyetlerine göre branşlara dağılımı gösterilmiştir. Grafik incelendiğinde bazı branşlarda cinsiyete göre dağılımın eşit oranda, bazı branşlarda kadınların ya da erkeklerin oranının daha fazla olduğu görülmektedir. Okul öncesi öğretmenliğinde % 97,1 oranıyla kadın öğretmenlerin; “beden eğitimi, bilgisayar ve öğretim teknolojileri, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi” branşlarında ise erkek öğretmenlerin yoğunlaştığı dikkat çekmektedir.

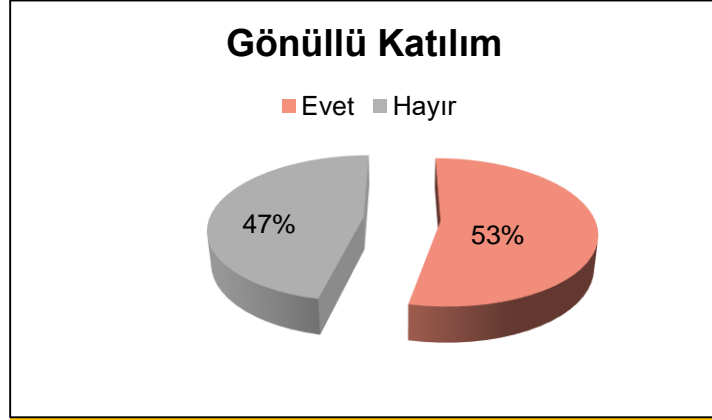

Grafik 1: Branşa Göre Cinsiyetin Dağılımı

Öğretmenlerin mesleki hizmet süresine göre dağılımına bakıldığında, %46,7'sinin, 10 yıl ve daha az deneyime sahip öğretmenlerden oluştuğu, grubun genç bir öğretmen profilini yansıttığı görülmektedir. Yirmi bir yıl ve üzerinde mesleki tecrübeye sahip öğretmenlerin grup içerisindeki oranı %16,9'dur.

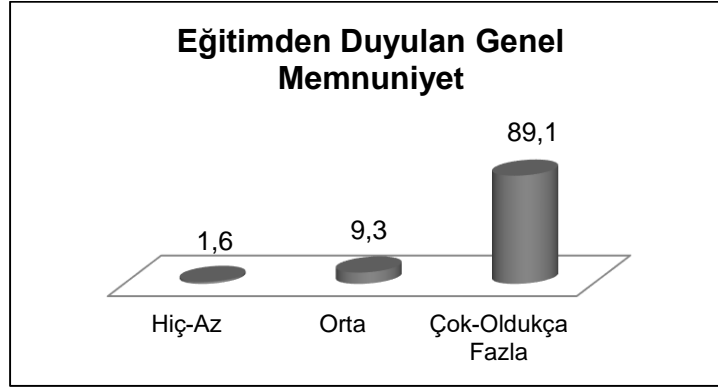
Öğretmenlerin eğitim durumlarına bakıldığında %86,1 oranında lisans eğitimi aldığı görülmektedir. Lisansüstü çalışmalara bakıldığında ise öğretmenlerin sadece %5,7'sin lisansüstü, %1'inin de doktora çalışması yaptığı dikkat çekmektedir.

Ankette katılımcı öğretmenlere Öğrenen Lider Öğretmen eğitiminden önce Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) düzenlediği hizmetiçi eğitimler dışındaki atölye, seminer ve eğitimlere gönüllü olarak katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Öğretmenlerin %53'ü Öğrenen Lider Öğretmen eğitiminden önce bu tarz etkinliklere gönüllü olarak katılmadığını belirtmiştir. Katılımcıların gönüllü katılımına ilişkin dağılım Grafik 2'de sunulmuştur.

Grafik 2: Katılımcıların Gönüllü Katılımlarına İlişkin Dağılım

Eğitim sonrasında uygulanan ankette eğitime katılan öğretmenlere Öğrenen Lider Öğretmen eğitimine katılmaktan ne derecede memnun kaldıkları sorulmuştur. Öğretmenlerin %89,1'i bu eğitimle ilgili memnuniyet düzeylerini “çok / oldukça fazla” olarak ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %1,6'sı ise memnuniyet düzeyini “hiç / az” olarak belirtmiştir. Eğitimden duyulan memnuniyeti gösteren grafik aşağıda sunulmuştur.

Grafik 3: Eğitimden Duyulan Memnuniyete İlişkin Dağılım

1.2. Öğretmenlerin Olumlu Sınıf Ortamı Oluşturmaya Yönelik Algı ve Tutumları

“Öğrenen Lider Öğretmen” eğitiminin öğretmenlerin olumlu sınıf ortamı oluşturmaya yönelik tutum, beceri, algı ve sınıf uygulamalarına etkisini incelemek amacıyla “tek grup, ön test-son test” modeli ile “Öğretmenlerin Olumlu Sınıf Ortamı Oluşturmaya Yönelik Tutum ve Algıları Ölçeği” uygulanmıştır. Öğrenen Lider Öğretmen eğitimi ile hedeflenen öğretmen kazanımları incelenerek hazırlanan ölçek, eğitimin geliştirmeyi hedeflediği tutum, algı ve uygulamalarına yönelik olarak kazanımlarla örtüşecek maddeler yazılarak oluşturulmuştur. 5’li Likert tipinde hazırlanan ölçekte “Kesinlikle katılmıyorum.” ile “Kesinlikle katılıyorum.” arasında derecelendirilmiş 45 ifade bulunmaktadır. Ölçek, iletişim becerileri, sınıf yönetimi ve ölçme değerlendirme olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı ön test için 0,89; son test için 0,93’tür. Ölçek eğitim öncesi ve sonrasında öğretmenlere çevrimiçi olarak uygulanmıştır.

Öğrenen Lider Öğretmen eğitimi ile Olumlu Sınıf Ortamı Oluşturmaya Yönelik Algı, Tutum ve Uygulamalar Ölçeği ön test - son test puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için eşleştirilmiş grup t-testi yapılmış ve elde edilen bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Olumlu Sınıf Ortamı Oluşturmaya Yönelik Algı, Tutum ve Uygulamalar Ölçeği Ön Test - Son Test Ortalamaları ve t-Testi Sonuçları

Alt Boyut	Ön Test Ort.	Son Test Ort.	Fark (Son Test Ort.-Ön Test Ort.)	p*
İletişim	4,11	4,23	0,12	,000
Sınıf Yönetimi	4,04	4,17	0,12	,000
Ölçme ve Değerlendirme	4,09	4,18	0,09	,000

*p: Anlamlılık değeri, ön test son test ölçümleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını gösterir. Bu değer 0,05’ten küçükse ölçümler arasındaki farkın anlamlı olduğu kararı verilir.

Testin sonucuna göre üç alt boyut için de eğitimden önceki ve eğitimden sonraki puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Başka bir deyişle, eğitime katılan öğretmenlerin olumlu sınıf ortamı oluşturmaya yönelik iletişim, sınıf yönetimi ve ölçme değerlendirmeye yönelik

tutum, algı, beceri ve sınıf uygulamalarında olumlu yönde istatistiksel olarak anlamlı bir değişim ortaya çıkmıştır.

Ölçeğin her alt boyutu için madde bazında ön test – son test sonuçları eşleştirilmiş grup t-testi ile karşılaştırıldığında, “İletişim” alt boyutundaki 11 maddenin 7’sinde eğitimden sonra pozitif yönde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3: Olumlu Sınıf Ortamı Oluşturmaya Yönelik Algı, Tutum ve Uygulamalar Ölçeği “İletişim” Alt Boyutu Ön Test - Son Test Ortalamaları ve t-Testi Sonuçları

Maddeler	Ön Test Ort.	Son Test Ort.	Fark (Son Test Ort.-Ön Test Ort.)	p
Açık uçlu sorular iletişimin sürdürülmesini sağlar.	4,26	4,51	0,24	,000
Bir haftadır çağırdığım halde görüşmeye gelmeyen bir velimle ilgili ilk aklıma gelen çağırımı önemsemediği olur. **	2,61	3,01	0,40	,000
Olayların olumlu yönünü görmeye çalışırım.	4,28	4,31	0,04	,000
Öğrencilerimin duygularıyla ilgili bir sorun varsa onların duygularını anlamaya çalışırım.	4,50	4,50	0,0	,275
Sınıfta gururu kırılan bir öğrenciyi, gurur duyduğu bir özelliğini ön plana çıkararak onurlandırırım.	4,48	4,49	0,01	,320
Eleştirilerimi öğrencilerin yaptıkları işe yönelik olarak yaparım.	4,18	4,27	0,08	,000
Sınıf ortamında öğrencilerin sergiledikleri olumsuz davranışların nedenlerinden biri de duygularıdır.	4,19	4,26	0,07	,000
Öğrencilerin kişilik özelliklerine yönelik eleştiri yapmak onların gelişimine yardımcı olur.**	3,19	3,60	0,41	,000

Bir öğrencim bir olayı anlatırken olayla ilgili görüşünü anlamayı önemserim.	4,46	4,47	0,01	,156
Öğrencilerin olaylarla ilgili kendilerine ait görüşe sahip olma hakkı vardır.	4,54	4,54	0,00	,986
Öğrencilerden bir şey yapmalarını isterken olumlu bir beden dili ve ses tonu kullanırım.	4,49	4,54	0,05	,000

** Ters puanlanan madde (1 puan “Kesinlikle katılıyorum.”, 5 puan “Kesinlikle katılmıyorum.” şeklinde.)

Tabloya göre eğitimden sonra öğretmenlerin olumlu sınıf ortamının oluşmasında;

- Olumlu olana odaklanmanın,
- Olumlu beden dili ve ses tonunu kullanmanın,
- Açık uçlu sorular kullanmanın
- Eleştirinin kişiliğe değil işe yönelik olması gerektiğinin

önemini fark ettikleri görülmektedir.

Yanı sıra özellikle eğitimin “Dirençle Baş Etme” bölümünde ele alınan öğrencilerin duygularını ve görüşlerini anlama, iletişim sırasında öğrencilere onurlandırıcı ve destekleyici cümleler kurmayla ilgili kazanımlara yönelik maddelerde eğitim sonrasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşmadığı görülmektedir.

Ölçeğin “Sınıf Yönetimi” alt boyutu için madde bazında ön test – son test sonuçları eşleştirilmiş grup t-testi ile karşılaştırıldığında, bu bölümdeki 26 maddenin 22’sinde eğitimden sonra pozitif yönde anlamlı bir farklılık oluştuğu görülmektedir. Elde edilen bulgular Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: Olumlu Sınıf Ortamı Oluşturmaya Yönelik Algı, Tutum ve Uygulamalar Ölçeği “Sınıf Yönetimi” Alt Boyutu Ön Test - Son Test Ortalamaları ve t-Testi Sonuçları

Maddeler	Ön Test Ort.	Son Test Ort.	Fark (Son Test Ort.-Ön Test Ort.)	p
Öğrencilerin öğrenmeye ilgi duymalarını sağlayacak etkinlikler hazırlarım.	4,33	4,37	0,04	,000
Sınıfta grubu olumsuz etkileyen öğrencileri kazanmanın önemli olduğunu düşünürüm.	4,50	4,54	0,04	,000

Sorunların çözümünde öğrencilerin sorumluluk almalarını önemserim.	4,52	4,49	-0,03	,000
Kuralların öğrencilerim tarafından anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol ederim.	4,41	4,42	0,01	,234
Sınıfta karşılaşılan bazı sorun davranışları çözmede dışarıdan (rehber öğretmen, okul yöneticileri, veli gibi) yardım almak gerektiğine inanırım.**	1,61	1,68	0,07	,000
Sınıfta olumlu davranışı pekiştirmek için ödül kullanımının olumsuz sonuçları da olabilir.	3,31	3,86	0,55	,000
Sınıfta öğrenciler arasındaki sosyal ilişkileri anlamak için çaba sarf ederim.	4,44	4,45	0,00	,768
Sınıfta doğum günü kutlama gibi gelenekler oluşturmanın öğrencileri birbirine yakınlıktırıldığını düşünüyorum.	3,81	3,99	0,18	,000
Öğrencilerimi sınıftaki etkinliklerde giriştikleri işi tamamlamaları için cesaretlendiririm.	4,50	4,51	0,01	,350
Sınıf kuralları oluşturulurken kuralların sayısının en fazla 5-6 olmasına dikkat ederim.	3,78	4,32	0,54	,000
Sınıfta karşılaşılan sorun davranışları tek bir yöntemle çözerim.**	3,99	4,06	0,07	,000
Bir öğrenme ortamını etkileyen olumsuz öğelerin ne/neler olduğunu anlamayı önemserim.	4,46	4,49	0,03	,001
Sınıftaki öğrencilere ortak hedef koymanın kendilerini bir takım olarak görmeleri için önemli olduğunu düşünüyorum.	4,37	4,48	0,10	,000
Dersin işlenişinde merak uyandırma etkinliklerine yer veririm.	4,50	4,53	0,04	,000
Sınıfta öğrencilerin öğrendiklerini diğer arkadaşlarıyla paylaşmalarına olanak tanırım.	4,47	4,49	0,02	,009
Sınıfta oluşturulan kuralların uygulanıp uygulanmadığını izlerim.	4,45	4,48	0,02	,003
Sınıfta olumlu davranışları geliştirmek için ödül kullanılması gerektiğine inanıyorum.**	1,84	2,05	0,21	,000
Sınıfta yapılacak uygulamalarla ilgili karar alırken öğrencilere fikirlerini sorarım.	4,37	4,43	0,06	,000

Öğrencilere sınıfta yapmaktan hoşlanacakları görevleri vermeye dikkat ederim.	4,35	4,37	0,02	,009
Öğrenmeyi kolaylaştırmak için dersleri eğlenceli hale getirmeye çalışırım.	4,49	4,50	0,01	,113
Sınıfta olumsuz öğrenci davranışlarını sorun olarak nitелеmeden önce davranışın dersin akışını bozup bozmadığına dikkat ederim.	3,97	4,22	0,25	,000
Olumlu davranışı pekiştirmek için kullandığım ödüllerin öğrencinin ilgi alanlarına uygun olmasına dikkat ederim.	4,27	4,33	0,07	,000
Öğrencilerle ilgili sorunların çözümünde, onları çözüm sürecine dâhil ederim.	4,47	4,51	0,03	,000
Her öğrencime sınıfta kendisine ihtiyaç duyulduğunu hissettirmeye çalışırım.	4,39	4,47	0,08	,000
Sınıf kurallarını öğrencilerimle birlikte oluştururum.	4,36	4,49	0,13	,000
Sınıfta olumlu davranış gerçekleştiren öğrenciye ödül verirken diğer öğrencilere olumsuz bir mesaj gidebilir.	3,20	3,81	0,61	,000

** Ters puanlanan madde (1 puan “Kesinlikle katılıyorum.”, 5 puan “Kesinlikle katılmıyorum.” şeklinde.)

Tabloya göre eğitimden sonra öğretmenlerin olumlu sınıf ortamının oluşmasında;

- Öğrenme ortamını olumsuz öğelerden arındırmanın ve ortak hedeflerle takım çalışmasını güçlendirmenin,
- Dersin akışı ve ritmin sürekliliğini sağlamanın,
- Kuralların oluşturulması ve uygulanmasında öğrencilerle birlikte hareket etmenin
- Sorun davranışların yönetilmesine yönelik ilkelerin,
- Ödül ve pekiştireçlerin kullanılmasında ilkeler ve risklerin önemini fark ettikleri görülmektedir.

Bu bölümdeki dört maddede ise ortalamalarda değişme olmadığı ya da çok az bir değişiklik olsa da bu değişikliğin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. “Sorunların çözümünde öğrencilerin sorumluluk almalarını

önemserim.” maddesine ait son test ortalamasında ise eğitim sonrasında -0,03'lük bir düşüş olduğu görülmektedir.

Ölçeğin “Ölçme Değerlendirme” alt boyutu için madde bazında ön test – son test sonuçları eşleştirilmiş grup t-testi ile karşılaştırıldığında, bu bölümdeki tüm maddelerde eğitimden sonra pozitif yönde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5: Olumlu Sınıf Ortamı Oluşturmaya Yönelik Algı, Tutum ve Uygulamalar Ölçeği “Ölçme ve Değerlendirme” Alt Boyutu Ön Test - Son Test Ortalamaları ve t-Testi Sonuçları

Maddeler	Ön Test Ort.	Son Test Ort.	Fark (Son Test Ort.-Ön Test Ort.)	P
Sınıf içi ölçme değerlendirme etkinlikleri öğretim etkinlikleriyle iç içe olmalı, tüm öğrenme sürecine yayılmalıdır.	4,45	4,48	0,03	,002
Kullanacağım ölçme araçlarının değerlendirmek istediğim kazanım/kazanımlara uygun olup olmadığını kontrol ederim.	4,28	4,34	0,06	,000
Programın sunduğu/kılavuzlarda önerilen bazı ölçme araçlarını kullanmayı gereksiz buluyorum.**	2,68	2,81	0,14	,000
Ölçme değerlendirmenin temel amaçlarından biri yapılan sınıf içi etkinliklerle ilgili öğretmene geri bildirim sağlamaktır.	4,40	4,45	0,05	,000
Ölçme ve değerlendirme işleminin öğrenciye bilmediklerini değil bildiklerini göstermeye yardımcı olması gerektiğini düşünüyorum.	3,92	4,12	0,21	,000
Öğrencileri değerlendirirken yazılı ya da sözlü sınavın dışında farklı yollardan bilgi toplamanın önemli olduğunu düşünürüm.	4,37	4,43	0,06	,000

Her ölçme ve değerlendirme işlemi bana bir öğretmen olarak kazanımların gerçekleşmesi için neler yapmam gerektiğini gösterir.	4,21	4,33	0,12	,000
Öğrencilere deney düzeneği kurulmasıyla ilgili yazılı bir soru sormak yerine, düzeneği kurdurarak kazanımla ilgili durumlarını belirlemek gerektiğini düşünüyorum.	4,39	4,47	0,08	,000

** Ters puanlanan madde (1 puan “Kesinlikle katılıyorum.”, 5 puan “Kesinlikle katılmıyorum.” şeklinde.)

Eğitimden sonra ölçme değerlendirmenin öğrenim süreçleriyle iç içe olması gerektiği ve eğitimin kazanımları doğrultusunda planlanması gerektiği fikri güçlenmiştir. Bu nedenle eğitimden sonra ölçme değerlendirmenin sadece akademik başarıya odaklanan ve onu ölçen teknik uygulamalar bütünü olmadığı, ölçme değerlendirmenin öğrenci ve öğretmene öğrenme süreciyle ilgili geribildirimler sağlayacak bir zemin olabileceği yaklaşımı benimsenmiştir. Ölçme değerlendirme sürecinde kullanılacak araç, yöntem ve tekniklerin uygun şekillerde farklılaştırılması gerektiğini içeren ifadelerin ortalamaları eğitimden sonra artmıştır.

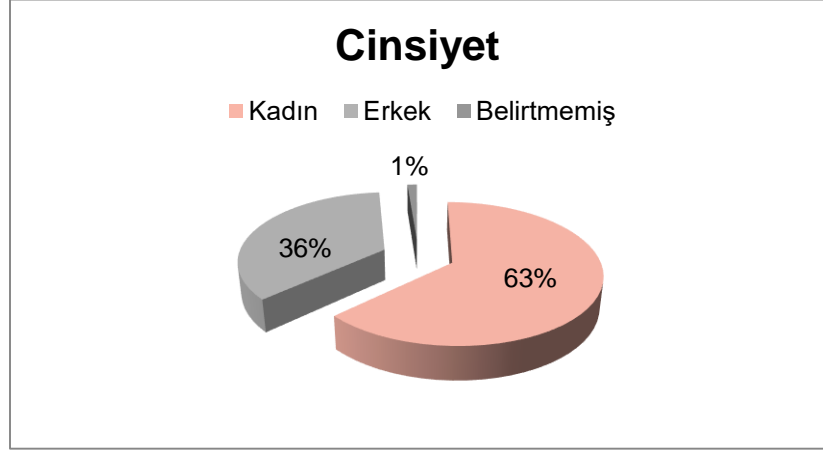
2. Eğitime Katılan Öğretmenlerin Öğrenen Lider Öğretmen Eğitimi Hakkındaki Değerlendirmeleri

Öğrenen Lider Öğretmen eğitimleri kapsamında, katılımcıların eğitime yönelik değerlendirmelerini almak amacıyla eğitim değerlendirme anketleri uygulanmıştır. Eğitimin bittiği gün basılı form olarak uygulanan anketler eğitimin çeşitli yönleri hakkındaki görüşleri içermektedir. Eğitimin içeriği, uygulanışı, planlama ve organizasyonu ile katılımcı kazanımlarına yönelik alt başlıklarından oluşan anket, “Kesinlikle katılmıyorum.” ile “Kesinlikle katılıyorum.” arasında 5’li Likert ölçek ile derecelendirilmiştir.

Eğitim değerlendirme anketini eğitime katılan öğretmenlerden 6944’ü doldurmuştur. Bu anketlerin 1617’si sistematik örnekleme yoluyla seçilerek öğretmenlerin yanıtlarına ilişkin analizler bu anketler üzerinde yapılmıştır.

2.1. Demografik Bilgiler

Eğitim değerlendirme anketi örneklemindeki öğretmenlerin 1121’i kadın, 576’sı ise erkektir. Katılımcıların 20’si cinsiyetini belirtmemiştir. Katılımcıların cinsiyetine göre dağılımını gösteren grafik aşağıda gösterilmiştir.

Grafik 4: Öğrenen Lider Öğretmen Eğitimi Değerlendirme Anketi Örneklemindeki Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

2.2. Öğretmenlerin Eğitim Hakkındaki Değerlendirmeleri

Eğitimcilerin sunum becerileri, eğitimin içeriği, uygulanışı, planlama ve organizasyonu ile katılımcı kazanımlarına yönelik alt başlıklarından oluşan değerlendirmeleri aşağıda sunulmuştur.

2.2.1. Eğitimcilere İlişkin Değerlendirmeler

Katılımcıların eğitimcilere ilişkin değerlendirmeleri yüksek seviyede olumludur. Eğitimcilik becerilerine ilişkin ölçütlerin olduğu bu bölümdeki maddelerde katılımcıların tamamı eğitimcileri %98’in üzerinde “Katılıyorum - Kesinlikle katılıyorum” kategorisinde değerlendirmişlerdir.

Eğitim Değerlendirme Formunun bu bölümünde yer alan maddelere ilişkin yanıtlar aşağıda Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6: Eğitim Değerlendirme Formu “Eğitimci” Alt Boyutuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

	Kesinlikle Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum-Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Sunum becerileri yeterliydi.	,1	,1	99,9	100
Katılımı teşvik etti.	,1	,2	99,8	100
Zamanı iyi yönetti.	,6	,5	98,9	100
Konulara hâkimdi.	,1	,1	99,9	100
Grupla kurduğu iletişim olumluydu.	,1	,1	99,8	100

2.2.2. Eğitim İçeriğine İlişkin Değerlendirmeler

Eğitimin içeriği ile ilgili değerlendirmelere bakıldığında katılımcı yanıtlarının yüksek oranla “Katılıyorum. / Kesinlikle katılıyorum.” kategorilerinde olduğu görülmektedir. Katılımcılar değerlendirmelerinde içeriğin anlaşılır ve ilgi çekici olduğunu, örneklerin içeriği pekiştirdiğini belirtmişlerdir. “İçerik ve eğitim süresi dengeliydi” ifadesinde “Katılıyorum. / Kesinlikle katılıyorum.” kategorilerinde verilen yanıtların oranı diğerlerine göre daha düşüktür (%88,5). Eğitimler sırasında katılımcılar eğitimin daha uzun sürede, daha fazla uygulama ile yapılması yönünde geribildirimler vermektedirler. Eğitim Değerlendirme Formunun bu bölümünde yer alan maddelere ilişkin yanıtlar Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7: Eğitim Değerlendirme Formu “İçerik” Alt Boyutuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

	Kesinlikle Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum-Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Eğitim, ihtiyaçlarıma yönelik konular içermekteydi.	1,1	,8	98,1	100
Örnekler içeriği pekiştirecek nitelikteydi.	,2	,6	99,2	100
İçerik ve eğitim süresi dengeliydi.	6,7	4,8	88,5	100
İçerik ilgi çekiciydi.	,9	1,1	98,0	100
İçerik anlaşılırdı.	,1	,6	99,3	100

2.2.3. Eğitim Uygulama Biçimine İlişkin Değerlendirmeler

Öğrenen Lider Öğretmen eğitiminde yapılan etkinlikler ve uygulamalar eğitimin içeriği ile uyumlu olarak işbirliğine dayalı öğrenme modeline uygun tasarlanmıştır. Uygulama alt boyutundaki ifadelerle “Kesinlikle katılıyorum. / Katılıyorum.” düzeyinde verilen yanıtların yüzdesi Öğretmen Akademisi Vakfı tarafından oluşturulan bu modelin başarısının öğrenmenler tarafından da onaylandığını göstermektedir. Eğitim Değerlendirme Formunun bu bölümünde yer alan maddelere ilişkin yanıtlar Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8: Eğitim Değerlendirme Formu “Uygulama” Alt Boyutuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

	Kesinlikle Katılmıyorum-	Kararsızım	Katılıyorum- Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Tartışmalara yeterli süre ayrıldı.	1,8	3,4	94,8	100
Yapılan etkinlikler eğitimin amacına uygundu.	,6	,6	98,8	100
Alıştırmalar yeterli sayıdaıydı.	,9	1,8	97,3	100
Materyaller öğrenmeyi kolaylaştırıcı nitelikteydi.	,5	1,2	98,3	100
Diğer katılımcılarla etkileşim olanağı sağlandı.	,2	,8	99,0	100

2.2.4. Eğitim Planlama ve Organizasyonuna İlişkin Değerlendirmeler

Planlama ve organizasyon boyutunda “Katılıyorum. / Kesinlikle katılıyorum.” kategorilerindeki yanıtların oranı diğer boyutlara göre biraz daha düşüktür. Eğitimlerin öğretmenlerin tatil günlerinde yapılması, okul içinde öğretmenlere yapılan bilgilendirmenin zaman zaman geç ve yetersiz olması bunda etkili olabilir. Bunlara karşın eğitim materyallerinin özenli bir biçimde hazırlanmış olduğunu belirten ifade için % 98,1 gibi bir değerle oldukça yüksek düzeyde olumlu bir geribildirim alınmıştır. Öğretmenler, kendilerine verilen ve eğitim için özel olarak hazırlanan eğitim klasörünü oldukça önemli bulmaktadır. Eğitim öncesinde materyallerin hazırlanması, eğitim için malzemelerin taşındığı standart bir çanta kullanılması, eğitmenin eğitim öncesi eğitim yapılacak sınıfı özenli bir biçimde

hazırlaması katılımcıların dikkatini çekmekte ve eğitime önem verildiğini hissetmelerini sağlamaktadır. Eğitimler sırasında yapılan paylaşımlarda pek çok kez bu ve benzer görüşler öğretmenler tarafından dile getirilmiştir.

Değerlendirme formunun bu bölümünde yer alan maddelere ilişkin yanıtlar Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9: Eğitim Değerlendirme Formu “Planlama ve Organizasyon” Alt Boyutuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

	Kesinlikle Katılmıyorum- Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum-Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Eğitim öncesi bilgilendirme yeterliydi.	8,6	6,2	85,2	100
Eğitimin günü uygun şekilde planlanmıştı.	17,1	7,3	75,6	100
Eğitimin saatleri uygun şekilde planlanmıştı.	16,9	8,6	74,5	100
Eğitim materyalleri özenli bir biçimde hazırlanmıştı.	,4	1,4	98,1	100
Fiziksel ortam çalışmaya uygundu.	8,7	5,4	85,9	100

2.2.5. Katılımcının Eğitimden Elde Ettikleri Kazanımlara İlişkin Değerlendirmeleri

Katılımcı boyutunda yer alan ifadeler katılımcının eğitimden duyduğu memnuniyetin göstergesi niteliğindedir. Öğretmenler %98,8 gibi yüksek bir düzeyde eğitimin mesleki gelişimlerine, %97,6 gibi yüksek bir düzeyde de eğitimin kişisel gelişimlerine olumlu yönde katkı sağladığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin “Bu eğitimi başka öğretmenlere öneririm.” ifadesine “Kesinlikle katılıyorum. / Katılıyorum.” düzeyinde verdiği yanıtlar %98,1 ile eğitimden duydukları memnuniyetin diğer bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Eğitim Değerlendirme

Formunun bu bölümünde yer alan maddelere ilişkin yanıtlar Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10: Eğitim Değerlendirme Formu “Katılımcı” Alt Boyutuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

	Kesinlikle Katılmıyorum- Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum- Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Bu eğitim mesleki gelişimime katkı sağladı.	,6	,6	98,8	100
Bu eğitim kişisel gelişimime katkı sağladı.	,8	1,6	97,6	100
Bu eğitimi diğer öğretmenlere de öneririm.	,5	1,4	98,1	100
E-kampüsü aktif şekilde kullanmayı düşünüyorum.	1,1	7,1	91,8	100
ÖRAV’ın düzenleyeceği diğer eğitimlere katılmak isterim.	1,9	6,9	91,2	100

“Lise Öğrenen Lider Öğretmen” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları

Bu eğitim Öğrenen Lider Öğretmen eğitiminin lise öğretmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmiş biçimdir. Eğitimde, öğretmenlerin entelektüel, kişisel, mesleki, duygusal ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesi hedeflenmektedir. İçerik, öğretmenlerin bilgiyi değil, öğrenmeyi öğreten liderler olarak gelişmeleri amacıyla oluşturulmuştur. Okul temelli mesleki gelişim yaklaşımıyla, aynı okul kültürünü paylaşan öğretmenlerin, meslektaş dayanışması geliştirmeleri eğitimin önemli hedeflerinden biridir.

İki günlük bu eğitimin konu başlıkları şu şekildedir:

- Etkili İletişim
- Dirençle Baş Etme
- Takımı Yönetme ve Öğrenme Liderliği
- Akış ve Ritmin Sürekliliği
- Kurallar ve Uygulama Adımları
- Çocuk Hakları ve Ergenlik
- Sorun Davranışların Yönetimi
-

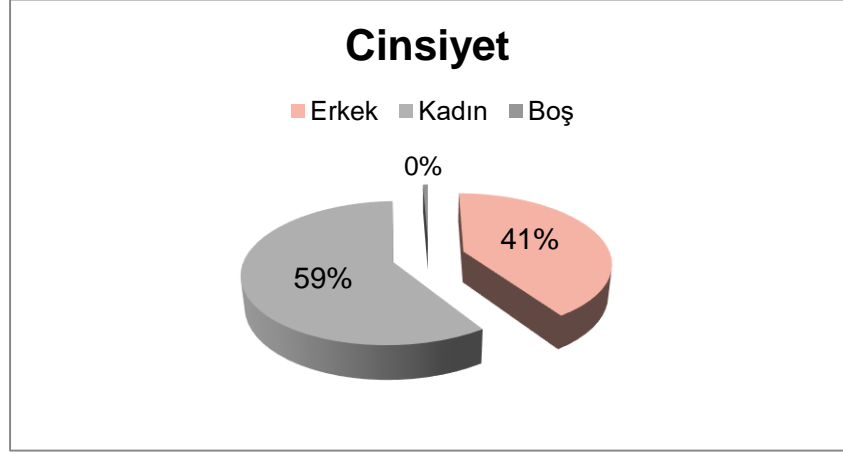
Lise Öğrenen Lider Öğretmen eğitimleri kapsamında, katılımcıların eğitime yönelik değerlendirmelerini almak amacıyla eğitim değerlendirme anketleri uygulanmıştır. Eğitimin bittiği gün basılı form olarak uygulanan anketler eğitimin çeşitli yönleri hakkındaki görüşleri içermektedir. Eğitimin içeriği, uygulanışı, planlama ve organizasyonu ile katılımcı kazanımlarına yönelik alt başlıklarından oluşan anket, “Kesinlikle katılmıyorum.” ile “Kesinlikle katılıyorum.” arasında 5’li Likert ölçek ile derecelendirilmiştir.

Eğitim değerlendirme anketini eğitime katılan öğretmenlerden 3591’i doldurmuştur. Bu anketlerin 959’u sistematik örnekleme yoluyla seçilerek öğretmenlerin yanıtlarına ilişkin analizler bu anketler üzerinde yapılmıştır.

1. Demografik Bilgiler

Eğitim değerlendirme anketi örneklemindeki öğretmenlerin 563’ü kadın, 390’nı ise erkektir. Katılımcıların 6’sı cinsiyetini belirtmemiştir. Katılımcıların cinsiyetine göre dağılımını gösteren grafik aşağıda gösterilmiştir.

Grafik 5: Lise Öğrenen Lider Öğretmen Eğitimi Değerlendirme Anketi Örneklemindeki Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

2. Öğretmenlerin Eğitim Hakkındaki Değerlendirmeleri

Eğitim değerlendirme formundaki değerlendirmelere bakıldığında katılımcı yanıtlarının yüksek oranla “Katılıyorum. / Kesinlikle katılıyorum.” kategorilerinde olduğu görülmektedir.

Katılımcıların;

- %99,8’i eğitimde görev alan eğitimcilerin eğitim içeriğine hakim olduğunu,
- % 99,7’si eğitimcilerin grupla kurduğu iletişim olumlu olduğunu,
- %96,2’si eğitim, ihtiyaçlarına yönelik konular içerdiğini,
- %98,6’sı eğitimde katılımcılar arasındaki etkileşimin sağlandığını,
- %97,4’ü materyallerin özenli bir biçimde hazırlandığını,
- %95,1’i bu eğitimin mesleki gelişimime katkı sağladığını,
- %94,9’u bu eğitimi diğer öğretmenlere önerebileceğini

belirtmişlerdir.

Eğitim değerlendirme anketinde “Katılıyorum. / Kesinlikle katılıyorum.” Kategorilerindeki en düşük yanıtların “Planlama ve Organizasyon” bölümünde olduğu görülmektedir. Öğrenen Lider Öğretmen eğitiminin eğitim değerlendirmesi bölümünde bu bölüme ilişkin olarak belirtilen sorunlar Lise Öğrenen Lider Öğretmen eğitimleri için de geçerlidir.

Eğitim Değerlendirme Formunun bu bölümünde yer alan maddelere ilişkin yanıtlar Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11: “Lise Öğrenen Lider Öğretmen” Eğitimi Değerlendirme Formuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

ALT BOYUT		Kesinlikle Katılmıyorum-Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum-Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
EĞİTİMCİ	Sunum becerileri yeterliydi.	,0	,2	99,8	100
	Katılımı teşvik etti.	,0	,4	99,6	100
	Zamanı iyi yönetti.	,5	1,0	98,4	100
	Konulara hâkimdi.	,1	,1	99,8	100
	Grupla kurduğu iletişim olumluydu.	,0	,3	99,7	100
İÇERİK	Eğitim, ihtiyaçlarıma yönelik konular içermekteydi.	2,3	1,5	96,2	100
	Örnekler içeriği pekiştirecek nitelikteydi.	,6	2,6	96,7	100
	İçerik ve eğitim süresi dengeliydi.	6,1	8,6	85,3	100
	İçerik ilgi çekiciydi.	1,8	2,5	95,7	100
	İçerik anlaşılırdı.	,2	1,2	98,6	100
UYGULAMA	Tartışmalara yeterli süre ayrıldı.	2,7	3,5	93,8	100
	Yapılan etkinlikler eğitimin amacına uygundu.	1,3	1,7	97,1	100
	Alıştırmalar yeterli sayıdaydı.	1,7	2,5	95,8	100
	Materyaller öğrenmeyi kolaylaştırıcı nitelikteydi.	,5	1,7	97,8	100
	Diğer katılımcılarla etkileşim olanağı sağlandı.	,3	1,1	98,6	100

PLANLAMA VE ORGANİZASYON	Eğitim öncesi bilgilendirme yeterliydi.	10,5	7,9	81,6	100
	Eğitimin günü uygun şekilde planlanmıştı.	19,6	7,8	72,6	100
	Eğitimin saatleri uygun şekilde planlanmıştı.	18,0	9,0	73,0	100
	Eğitim materyalleri özenli bir biçimde hazırlanmıştı.	,8	1,8	97,4	100
	Fiziksel ortam çalışmaya uygundu.	9,3	5,6	85,2	100
KATILIMCI	Bu eğitim mesleki gelişimime katkı sağladı.	1,5	3,5	95,1	100
	Bu eğitim kişisel gelişimime katkı sağladı.	1,8	3,1	95,1	100
	Bu eğitimi diğer öğretmenlere de öneririm.	1,2	4,0	94,9	100
	E-kampüsü aktif şekilde kullanmayı düşünüyorum.	1,4	10,6	88,0	100
	ÖRAV'ın düzenleyeceği diğer eğitimlere katılmak isterim.	2,2	12,0	85,8	100

“Çözüm Odaklı İletişim” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları

Çözüm Odaklı İletişim eğitimi öğretmenlerin sınıf içinde öğrencilerle iletişimlerini güçlendirmek amacıyla, kendi duygu, düşünce ve davranışlarına odaklanarak süreçte yaşananları gözden geçirecekleri etkinliklerle tasarlanmıştır. Öğretmenlerin bu eğitim ile; sınıfı yönetirken karşılına çıkan sorun davranışlara nasıl bir bakış açısı ile baktıkları, bu süreci pozitif bir bakış açısı ve öğrencilerin olumlu davranış geliştirebilecekleri bir yaklaşımla yönetmelerinin önemini fark etmeleri hedeflenmektedir.

Bu yaklaşımlarla öğrenme ortamında hem öğrencinin hem öğretmenin kendini ifade ediş şekli ve öğrenme ortamının pozitif olmasının öğrenme sürecinde etkisi üzerinde durulmaktadır.

Bir günlük bu eğitimin konu başlıkları şu şekildedir:

- Öğretmenlik Kavramı ve Anıları
- Çözüm Odaklı Bakış Açısı
- Duygu - Düşünce - Davranış Döngüsü
- Çözüm Odaklı Yaklaşım

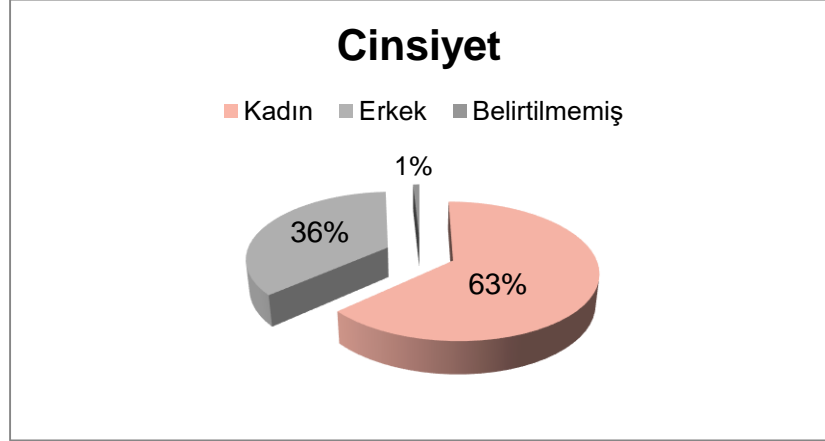
Çözüm Odaklı İletişim eğitimleri kapsamında, eğitim tamamlandığında basılı form olarak katılımcıların eğitime yönelik değerlendirmelerini alınmıştır. Eğitimin içeriği, uygulanışı, planlama ve organizasyonu ile katılımcı kazanımlarına yönelik alt

başlıklarından oluşan anket, “Kesinlikle katılmıyorum.” ile “Kesinlikle katılıyorum.” arasında 5’li Likert ölçek ile derecelendirilmiştir.

Eğitim değerlendirme anketini eğitime katılan öğretmenlerden 3430’i doldurmuştur. Bu anketlerin 952’si sistematik örnekleme yoluyla seçilerek öğretmenlerin yanıtlarına ilişkin analizler bu anketler üzerinde yapılmıştır.

1. Demografik Bilgiler

Eğitim değerlendirme anketi örneklemindeki öğretmenlerin 603’ü kadın, 341’i erkektir. Katılımcıların 8’i cinsiyetini belirtmemiştir. Katılımcıların cinsiyetine göre dağılımını gösteren grafik aşağıda gösterilmiştir.

Grafik 6: Çözüm Odaklı İletişim Eğitimi Değerlendirme Anketi Örneklemindeki Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

2. Öğretmenlerin Eğitim Hakkındaki Değerlendirmeleri

Katılımcıların eğitimin çeşitli alt boyutlarına ilişkin değerlendirmelerine bakıldığında “Katılıyorum. / Kesinlikle katılıyorum.” kategorilerindeki yanıtların oldukça yüksek oranda olduğu görülmektedir.

Katılımcıların;

- %99,9’u eğitimde görev alan öğretmenlerin eğitim içeriğine hakim olduğunu,
- %100 ’ü öğretmenlerin grupta kurduğu iletişim olumlu olduğunu,
- %97,1’i eğitim, ihtiyaçlarına yönelik konular içerdiğini,

- %98,7’si eğitimde katılımcılar arasındaki etkileşimin sağlandığını,
- %97,2’si materyallerin özenli bir biçimde hazırlandığını,
- %96,7’si bu eğitimin mesleki gelişimime katkı sağladığını,
- %96,9’u bu eğitimi diğer öğretmenlere önerebileceğini

belirtmişlerdir.

Planlama ve organizasyon boyutunda “Katılıyorum. / Kesinlikle katılıyorum.” kategorilerindeki yanıtların oranı diğer boyutlara göre biraz daha düşüktür. Öğrenen Lider Öğretmen eğitiminin eğitim değerlendirmesi bölümünde bu durumunun nedenlerine ilişkin olarak belirtilen konular Çözüm Odaklı İletişim eğitimleri için de söz konusudur.

Elde edilen sonuçlar eğitimin amacına ulaştığına ilişkin önemli bulgular sunmaktadır. Tablo 12’de tüm maddelere ilişkin yanıtlar sunulmuştur.

Tablo 12: “ Çözüm Odaklı İletişim” Eğitimi Değerlendirme Formuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

ALT BOYUT		Kesinlikle Katılmıyorum-Katılıyorum	Kararsızım	Katılıyorum-Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
EĞİTİMCİ	Sunum becerileri yeterliydi.	,0	,1	99,9	100
	Katılımı teşvik etti.	,0	,0	100,0	100
	Zamanı iyi yönetti.	,2	,5	99,3	100
	Konulara hâkimdi.	,0	,1	99,9	100
	Grupla kurduğu iletişim olumluydu.	,0	,0	100,0	100
İÇERİK	Eğitim, ihtiyaçlarıma yönelik konular içermekteydi.	1,2	1,8	97,1	100
	Örnekler içeriği pekiştirecek nitelikteydi.	,5	1,3	98,2	100
	İçerik ve eğitim süresi dengeliydi.	3,5	3,6	92,9	100
	İçerik ilgi çekiciydi.	,8	1,5	97,7	100
	İçerik anlaşılırdı.	,2	,7	99,1	100
UYGULAMA	Tartışmalara yeterli süre ayrıldı.	1,2	2,4	96,4	100
	Yapılan etkinlikler eğitimin amacına uygundu.	,8	1,3	97,9	100
	Alıştırmalar yeterli sayıdaydı.	1,6	1,4	97,0	100

	Materyaller öğrenmeyi kolaylaştırıcı nitelikteydi.	,6	2,5	96,8	100
	Diğer katılımcılarla etkileşim olanağı sağlandı.	,5	,7	98,7	100
PLANLAMA VE ORGANİZASYON	Eğitim öncesi bilgilendirme yeterliydi.	6,2	4,3	89,5	100
	Eğitimin günü uygun şekilde planlanmıştı.	13,5	3,7	82,8	100
	Eğitimin saatleri uygun şekilde planlanmıştı.	11,5	5,6	82,9	100
	Eğitim materyalleri özenli bir biçimde hazırlanmıştı.	,5	2,3	97,2	100
	Fiziksel ortam çalışmaya uygundu.	8,3	6,0	85,7	100
KATILIMCI	Bu eğitim mesleki gelişimime katkı sağladı.	,9	2,3	96,7	100
	Bu eğitim kişisel gelişimime katkı sağladı.	1,1	2,4	96,5	100
	Bu eğitimi diğer öğretmenlere de öneririm.	,7	2,3	96,9	100
	E-kampüsü aktif şekilde kullanmayı düşünüyorum.	1,4	9,5	89,1	100
	ÖRAV'ın düzenleyeceği diğer eğitimlere katılmak isterim.	2,4	5,5	92,1	100

“Yaratıcı Çocuk Yaratıcı Beyin” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları

“Yaratıcı Çocuk Yaratıcı Beyin” projesi Faber Castell işbirliğinde yürütülen, sınıf, okul öncesi ve görsel sanatlar öğretmenlerine yönelik hazırlanan bir günlük eğitim programıdır. Yaratıcılık ve yaratıcı düşünmeye ilişkin temel kavramlar, kişisel yaratıcılık potansiyelimiz, öğrenme biçimlerinin yaratıcılık üzerindeki etkisi, yaratıcılık gelişimi için kullanılabilecek teknikler ve yaratıcı ders planı tasarlama konularında farkındalık kazandırmayı amaçlamaktadır.

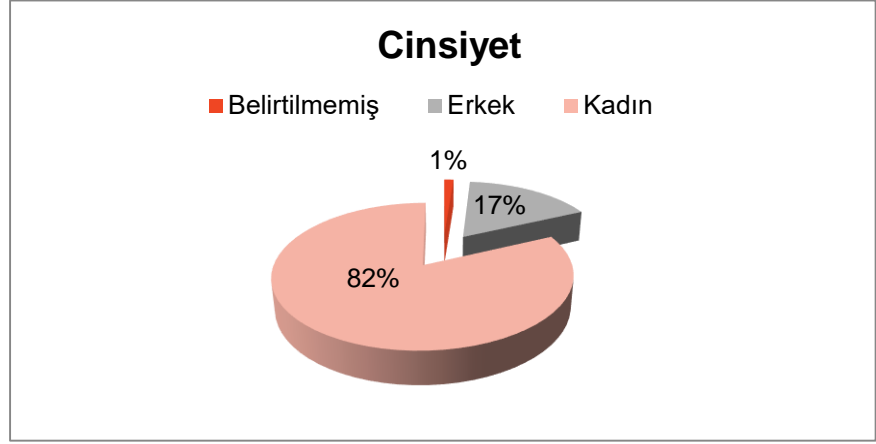

Katılımcıların eğitime yönelik değerlendirmelerini almak amacıyla eğitim tamamlandığında değerlendirme anketleri uygulanmıştır. Basılı form olarak uygulanan anketler eğitimin içeriği, uygulanışı, planlama ve organizasyonu ile katılımcı kazanımlarına yönelik alt başlıklarından oluşmaktadır. “Çok iyi, İyi, Orta, Zayıf ve Geliştirilmeli” şeklinde derecelendirilmiş anket aracılığıyla toplanan verilerin analizi SPSS paket programı aracılığıyla yapılmıştır.

Eğitim değerlendirme anketini eğitime katılan öğretmenlerin 1292’si doldurmuştur. Katılımcıların 759’u devlet okullarında 533’ü özel okullarda görev yapmaktadırlar. Öğretmenlerin yanıtlarına ilişkin analizler aşağıda sunulmuştur.

1. Demografik Bilgiler

Eğitim değerlendirme anketini dolduran öğretmenlerin 1058’i kadın, 218’i erkektir. Katılımcıların 16’sı cinsiyetini belirtmemiştir. Katılımcıların cinsiyetine göre dağılımını gösteren grafik aşağıda sunulmuştur.

Grafik 7: Yaratıcı Çocuk Yaratıcı Beyin Eğitimi Değerlendirme Anketi Katılımcılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

2. Öğretmenlerin Eğitim Hakkındaki Değerlendirmeleri

Eğitimin hemen sonrasında uygulanan Eğitim Değerlendirme Anketlerinden elde edilen veriler katılımcıların “yaratıcılık ve yaratıcı düşünmeye ilişkin temel kavramlar, kişisel yaratıcılık potansiyelimiz, öğrenme biçimlerinin yaratıcılık üzerindeki etkisi, yaratıcılık gelişimi için kullanılacak teknikler ve yaratıcı ders planı tasarlama konularında farkındalık kazandığına ilişkin bulgular sunmaktadır.

Eğitime katılan öğretmenler eğitimin tasarlanmasında ve uygulanmasında kullanılan yöntem ve teknikleri yararlı bulduklarını ve sınıf ortamına taşıyacaklarını belirtmişlerdir. Eğitim değerlendirme formundaki değerlendirmelere bakıldığında katılımcı yanıtlarının yüksek oranla “İyi / Çok iyi” kategorilerinde olduğu görülmektedir. Katılımcıların;

- % 99,9’u eğitimcilerin eğitim içeriğine hakim olduğunu,
- %96,7’si eğitimin ihtiyaçlarına uygun konular içerdiğini,
- %97,5’i eğitimde katılımcılar arasındaki etkileşimin sağlandığını,
- %97,6’sı materyallerin özenli bir biçimde hazırlandığını,
- %96,4’ü eğitimin kişisel yaratıcılıklarına katkı sağladığını,
- %96,6’sı sınıflarına taşıyabilecekleri yaratıcı etkinlikler edindiklerini

belirtmişlerdir. Katılımcıların %96,9’unun eğitime ilişkin genel değerlendirmeleri olumludur. Tablo 13’te tüm maddelere ilişkin yanıtlar sunulmuştur.

Tablo 13: “Yaratıcı Çocuk Yaratıcı Beyin” Eğitimi Değerlendirme Formuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

ALT BOYUT		Geliştirilmeli-Zayıf	Orta	İyi-Çok İyi	Toplam
EĞİTİMCİ	Bilgisi ve konuya hâkimiyeti	,1	0	99,9	100
	Sunum becerileri	,1	,2	99,8	100
	İletişim becerileri	,1	,2	99,8	100
	Zaman yönetimi	,3	,6	99,1	100
	Katılımı teşvik etme	,2	,2	99,7	100
İÇERİK	Eğitimin, ihtiyaçlarınıza yönelik konular içermesi	,2	3,1	96,7	100
	Örneklerin içeriği pekiştirecek nitelikte olması	,2	2,9	97,0	100
	İçerik ve eğitim süresinin dengesi	1,0	3,9	95,1	100
	İçeriğin ilgi çekici oluşu	,2	3,0	96,8	100
	İçeriğin anlaşılır oluşu	,2	2,5	97,3	100
UYGULAMA	Tartışmalara yeterli süre ayrılması	,6	4,6	94,8	100
	Yapılan etkinliklerin eğitimin amacına uygunluğu	,1	3,0	96,9	100
	Alıştırmaların yeterli sayıda oluşu	,2	2,9	96,9	100
	Materyallerin öğrenmeyi kolaylaştırıcı nitelikte oluşu	,1	2,5	97,5	100
	Diğer katılımcılarla etkileşim olanağı sağlanması	,2	2,2	97,5	100
PLANLAMA VE ORGANİZASYON	Eğitim öncesi bilgilendirmenin yeterliliği	1,4	5,2	93,4	100
	Eğitim gününün uygun şekilde planlanması	1,5	4,7	93,9	100
	Eğitim saatlerinin uygun şekilde planlanması	1,7	4,6	93,7	100
	Eğitim materyallerinin özenli bir biçimde hazırlanışı	,2	2,2	97,6	100
	Fiziksel ortamın çalışmaya uygunluğu	2,0	5,6	92,4	100
KATILIMCI	Eğitimin <u>mesleki</u> gelişiminize sağladığı katkı	,3	2,9	96,8	100
	Eğitimin <u>kişisel</u> gelişiminize sağladığı katkı	,4	3,4	96,1	100
	Eğitimin kişisel yaratıcılığınıza sağladığı katkı	,5	3,1	96,4	100
	Eğitimin sınıfına taşıyabileceğiniz yaratıcı etkinlikler konusunda sağladığı katkı	,2	3,2	96,6	100
	Eğitime ilişkin genel değerlendirmeniz	,2	2,9	96,9	100

3. Katılımcıların En Yararlı Bulduğu Konu / Uygulama / Yöntem

Anketin açık uçlu sorulardan oluşan bu bölümünde eğitimin içeriğinde önerilen ve eğitimin verilmesi sırasında uygulanan yöntem ve teknikler hakkında katılımcılar olumlu geribildirimlerde bulunmuşlardır. Eğitimin farklı öğrenme stillerine uygun ve aktif öğrenme yöntemleri kullanılarak uygulanıyor oluşu pek çok katılımcı tarafından dile getirilmiştir.

Katılımcıların en yararlı bulduğu konu / uygulama / yöntemler; Zen –Tange, kalem konuşur, afiş tasarımı, çöp adam sendromu, nalbur öğretmen, scamper, beyin fırtınası, öğrenme stilleri, ders tasarımı, grup çalışması, drama, oyunlar şeklinde sıralanabilir. Bunların hepsi eğitim sırasında uygulanan yöntem, teknik ya da bilgilere ilişkin geribildirimlerdir. Ayrıca katılımcılar geribildirimlerinde uygulanan etkinliklerin kendilerinin ve öğrencilerinin yaratıcılıklarını geliştirmelerine fırsat sunduğunu da belirtmişlerdir.

**4. Eğitimde Üzerinde Daha Fazla Durulması Gerektiği Düşünülen Konu,
Uygulama ve Yöntemler**

Katılımcıların pek çoğu bu bölümde uygulanan eğitimi yeterli bulduklarını, bununla birlikte eğitim içeriğinin bir gün için yoğun olduğunu, eğitimin daha uzun sürede uygulanmak üzere planlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Bazı katılımcılar öğretim programından, okullardan, ailelerden kaynaklanan sorunlara ve okullardaki materyal eksikliği konusuna dikkat çekmişlerdir.

Bunların yanı sıra bazı katılımcılar; uygulanan etkinliklerin daha uzun sürede ve daha derinlemesine üzerinde durulması gerektiğini belirtmişlerdir. Bazı katılımcılar bazı konu başlıkları için ayrı bir eğitim düzenlenmesi talebinde bulunmuşlardır.

“Öğretmenin Kimyası” Eğitimi Ölçme Değerlendirme Sonuçları

Öğretmenin Kimyası Eğitimi, Dow Türkiye ve Öğretmen Akademisi Vakfı işbirliği ve Milli Eğitim Bakanlığının desteği ile geliştirilmiştir. Eğitim, öğretmenlerinin yaratıcı fen ve kimya eğitimi yöntemlerini uygulayarak öğrenmeleri ve okullarına döndüklerinde bu yöntemleri sınıflarında kullanabilmeleri ana hedefiyle kurgulanmıştır.

2015 yılı içinde üç farklı ilde eğitim düzenlemiştir. Bu eğitimler;

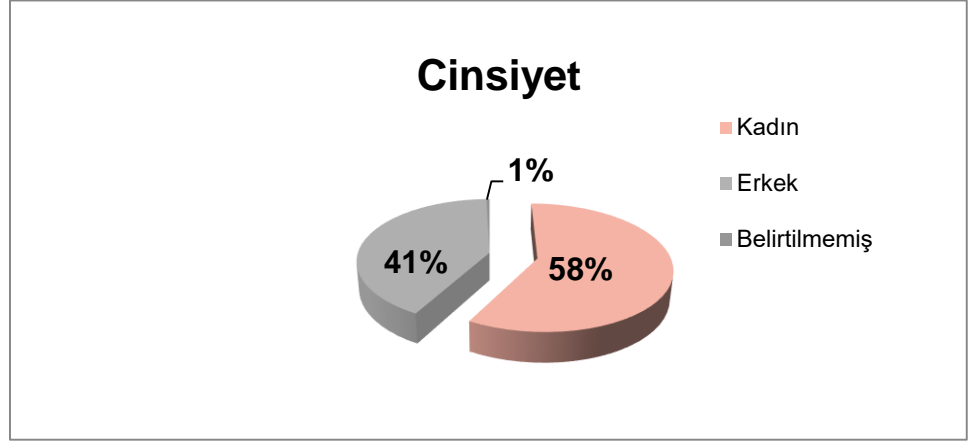
- 18 – 19 Nisan 2015 tarihlerinde Gaziantep’te,
- 30 - 31 Mayıs 2015 tarihlerinde Giresun’da ve
- 12 - 13 Aralık 2015 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleştirilmiştir.

Öğretmenin Kimyası Eğitimi kapsamında, katılımcıların eğitime yönelik değerlendirmelerini almak amacıyla eğitim değerlendirme anketleri uygulanmıştır. Eğitimin bittiği gün uygulanan anketler eğitimin içeriği, uygulanışı, planlama ve organizasyonu ile katılımcı kazanımlarına yönelik alt başlıklarından oluşmaktadır. “Kesinlikle katılmıyorum.” ile “Kesinlikle katılıyorum.” arasında 5’li Likert ölçek ile derecelendirilmiş anketleri eğitime katılan öğretmenlerden 220’si doldurmuştur. Öğretmenlerin yanıtlarına ilişkin analizler aşağıda sunulmuştur.

1. Demografik Bilgiler

Eğitim değerlendirme anketini dolduran öğretmenlerin 128’i kadın, 91’i erkektir. Katılımcılardan bir kişi cinsiyetini belirtmemiştir. Katılımcıların cinsiyetine göre dağılımını gösteren grafik aşağıda sunulmuştur.

Grafik 8: Öğretmenin Kimyası Eğitimi Değerlendirme Anketi Katılımcılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

2. Öğretmenlerin Eğitim Hakkındaki Değerlendirmeleri

Öğretmenin Kimyası Projesinin temel amacı, kimya eğitiminin sınıflarda öğrencilere alışılmış metotların dışında ilgi çekici ve eğlenceli bir şekilde aktarılması için neler yapılabileceğini örnek çalışmalarla göstermek ve öğrencilerin kimya alanına ilgilerini arttırmaktır.

Eğitime katılan öğretmenler gerek eğitimin tasarlanmasında uygulanarak modellenen sınıf yönetimi ve iletişim teknikleri gibi yöntemler hakkında gerekse “Animasyon ve Simülasyon”, “Chemsense” ve “Kimya Eğitiminde Laboratuvar Kullanımı” gibi öğrenme süreçlerine katkıda bulunacak yöntem ve teknikleri yararlı bulmuşlar ve sınıf ortamına taşıyacaklarını belirtmişlerdir.

Eğitim sonunda uygulanan eğitim değerlendirme anketinden elde edilen sonuçlara göre katılımcıların;

- %100’ü eğitimde görev alan öğretmenlerin eğitim içeriğine hakim olduğunu,
- %92,3’ü eğitimin ihtiyaçlarına yönelik konular içerdiğini,
- %97,3’ü eğitimde katılımcılar arasındaki etkileşimin sağlandığını,
- %97,3’ü materyallerin özenli bir biçimde hazırlandığını,
- %96’8’i bu eğitimi diğer öğretmenlere önerebileceğini,
- %95’i ise eğitimde edindiği bilgi ve becerileri mesleğinde kullanacağını

belirtmişlerdir. Elde edilen sonuçlar projenin amacına ulaştığına ilişkin önemli bulgular sunmaktadır. Tablo 14’te Eğitim Değerlendirme Anketinin tüm maddelerine ilişkin yanıtlar sunulmuştur.

Tablo 14: “Öğretmenin Kimyası” Eğitimi Değerlendirme Formuna İlişkin Yanıtların Dağılımı

ALT BOYUT		Kesinlikle Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
EĞİTİMCİ	Sunum becerileri yeterliydi.	,0	,0	100,0	100
	Katılımı teşvik etti.	,0	,0	100,0	100
	Zamanı iyi yönetti.	,0	,5	99,5	100
	Konulara hâkimdi.	,0	,0	100,0	100
	Grupla kurduğu iletişim olumluydu.	,0	0	100,0	100
İÇERİK	Eğitim, ihtiyaçlarıma yönelik konular içermekteydi.	2,3	5,5	92,3	100
	Örnekler içeriği pekiştirecek nitelikteydi.	,9	2,7	96,4	100
	İçerik ve eğitim süresi dengeliydi.	5,5	5,5	89,0	100
	İçerik ilgi çekiciydi.	1,4	6,0	92,7	100
	İçerik anlaşılırdı.	,0	3,2	96,8	100
UYGULAMA	Tartışmalara yeterli süre ayrıldı.	,5	3,2	96,4	100
	Yapılan etkinlikler eğitimin amacına uygundu.	,5	3,6	95,9	100
	Yapılan uygulamalar içeriği daha anlaşılır hale getirdi.	,9	1,4	97,7	100
	Materyaller öğrenmeyi kolaylaştırıcı nitelikteydi.	1,4	1,4	97,3	100
	Diğer katılımcılarla etkileşim olanağı sağlandı.	,0	2,3	97,7	100
PLANLAMA VE ORGANİZASYON	Eğitim öncesi bilgilendirme yeterliydi.	8,2	6,8	84,9	100
	Eğitimin günü uygun şekilde planlanmıştı.	7,3	5,5	87,3	100
	Eğitimin saatleri uygun şekilde planlanmıştı.	5,0	8,2	86,8	100

	Eğitim materyalleri özenli bir biçimde hazırlanmıştı.	,5	2,3	97,3	100
	Fiziksel ortam çalışmaya uygundu.	,5	4,1	95,5	100
KATILIMCI	Bu eğitim mesleki gelişimime katkı sağladı.	1,4	2,3	96,4	100
	Bu eğitim kişisel gelişimime katkı sağladı.	,9	3,6	95,5	100
	Bu eğitimi diğer öğretmenlere de öneririm.	,9	2,3	96,8	100
	E-kampüsü aktif şekilde kullanmayı düşünüyorum.	,5	4,5	95,0	100
	ÖRAV'ın düzenleyeceği diğer eğitimlere katılmak isterim.	,5	4,1	95,5	100
	Bu eğitimde edindiğim bilgi ve becerileri mesleğimde kullanacağımı düşünüyorum.	2,2	2,8	95,0	100
	Bu eğitimde edindiğim bilgi ve becerileri derslerimi daha verimli hale getirmek için kullanabilirim.	2,2	1,7	96,1	100

3. Katılımcıların En Yararlı Bulduğu Konu / Uygulama / Yöntem

Anketin açık uçlu sorulardan oluşan bu bölümünde katılımcılar, eğitim sırasında uygulanan yöntem ve teknikleri başarılı bulduklarını ifade etmişlerdir. Gerek eğitimin içeriğinde önerilen yöntem ve teknikler gerekse eğitimin verilmesi sırasında uygulanan yöntem ve teknikler katılımcıların dikkatini çekmiş ve bu konuda olumlu geribildirimlerde bulunmuşlardır.

Katılımcıların en yararlı bulduğu konu / uygulama / yöntemler; akış ve ritmin sürekliliği (ders akışının planlanması), grup çalışmaları, eğitimde oyundan yararlanma şeklinde ifade edilebilir. Bunların yanı sıra animasyon ve simülasyon etkinliği, animasyon yapımında kullanılan Chemsense programı ve laboratuvar etkinliği en yararlı bulunan uygulama ve yöntemlerdendir. Katılımcılardan bazılarının eğitimde kullanılan uygulamalarla laboratuvar olmadan da deney yapılabileceğini ifade etmesi önemli bir geribildirimdir.

**4. Eğitimde Üzerinde Daha Fazla Durulması Gerektiği Düşünülen Konu,
Uygulama ve Yöntemler**

Katılımcılar bu soruda sıklıkla animasyon, simülasyon ve Chemsense programının uygulamalarına daha fazla zaman ayrılması gerektiğini dile getirmişlerdir. Akış ve Ritmin Sürekliliği konu başlığı altında ele alınan ders tasarımı, laboratuvar uygulamaları, yeni yöntem ve teknikler, deney yapma, merak uyandırma etkinlikleri, eğitimde oyun kullanımı da bu madde altında en çok ifade edilen başlıklar arasındadır. Bu başlıklar yedi ve sekizinci maddede ifade edilenlerle de örtüşmektedir. Bu maddede verilen geribildirimler katılımcı öğretmenlerin eğitimin yöntemi ve içeriğinde ele alınan konularda daha fazla uygulama yapma isteklerinin bir göstergesi kabul edilebilir.

İletişim Bilgileri

Sonnur Özel

Ölçme ve Değerlendirme
Uzmanı

sonnur.ozel@orav.org.tr

Kurum Bilgileri

Öğretmen Akademisi Vakfı

Büyük Postane Cad. No: 19 Kat: 4

34420 Bahçekapı

Eminönü - İstanbul

Tel 0 212 514 90 40 - 44

Faks 0 212 514 90 49

www.orav.org.tr